Indicadors d'Andorra en l'Estratègia Europa 2020

Govern d'Andorra
Departament d'Estadística

A181: Indicadors d'Andorra en l'Estratègia Europa 2020

© Govern d'Andorra, Departament d'Estadística, 2020

La reutilització està autoritzada sempre que es reconegui la font.

Copyright de les imatges utilitzades: Andorra Turisme, SAU

Per a qualsevol ús o reproducció de fotografies o qualsevol altre material que no estigui subjecte als drets d'autor del Govern d'Andorra, cal que es sol·liciti directament als titulars del copyright.

La present publicació dóna compliment a l'activitat estadística A181: Indicadors d'Andorra en l'Estratègia Europa 2020 del programa estadístic 2019.

Continguts

1. Resum executiu 5

2. Introducció 8

3. Ocupació 10

4. Canvi climàtic i energia 15

5. Educació 18

6. Pobresa i exclusió social 21

Resum executiu

Visió general de les tendències dels indicadors principals en l'estratègia Europa 2020

L'estratègia Europa 2020 se sustenta en una sèrie d'indicadors i subindicadors en diverses àrees. Els canvis en el temps d'aquests indicadors mostren la seva evolució i si s'apropen o s'allunyen dels objectius establerts en l'estratègia.

En termes d'ocupació, Andorra compleix i sobrepassa el llindar mínim establert en un 75% de població ocupada. Pel que fa a canvi climàtic i energia, les emissions de gasos d'efecte hivernacle estan per sobre de l'objectiu establert per al 2020. Si es mesuren les emissions en relació a la població (emissions per càpita), l'índex s'ha reduït nou punts ençà l'any 1990. En termes d'educació, Andorra encara es troba per sota de l'objectiu d'acompliment de l'ensenyament superior i no s'observa un progrés consistent en direcció a aquest objectiu.

Ara per ara, no es compta amb dades suficients com per fer una anàlisi significativa en l'àrea d'abandonament escolar prematur, fet pel qual aquest informe no fa èmfasi en aquest indicador. La taxa de població en risc de pobresa i exclusió social a Andorra se situa per sota de la mitjana de la Unió Europea (UE-28). Aquesta taxa es determina a través de l'Enquesta de Condicions de Vida, la qual s'ha dut a terme per primer cop l'any 2018.

L'anàlisi en aquesta edició pretén avaluar l'evolució dels indicadors en els últims anys i fins al 2018, però sempre dependrà de la disponibilitat de les dades.

Resum

L'any 2018, un 86,9% de la població andorrana de 20 a 64 anys es trobava ocupada, 1 punt percentual més comparat amb el 2017. Aquesta taxa és la més alta des de l'any 2015 i se situa pràcticament 12 punts percentuals per sobre de l'objectiu de l'estratègia Europa 2020, que estableix la taxa mínima d'ocupació en un 75%.

El percentatge de població entre 15 i 24 anys ocupada ha caigut significativament des de l'any 2010, tot i que des del 2015 s'ha mantingut més o menys estable al voltant del 25%. La diferència de taxes en comparació amb el següent grup d'edat (25-54) és notable per a l'any 2018 (53,7 punts percentuals), i l'any 2017 és la més amplia (54,5 punts percentuals).

Tot i que hi ha més dones que homes residents que disposen d'educació superior, la taxa d'ocupació femenina és més baixa que la masculina durant tot el període analitzat i, en els darrers dos anys (2017 i 2018), la bretxa per gènere ha augmentat.

El percentatge de població resident a Andorra d'entre 30 i 34 anys que ha completat l'educació superior se situa en un 32,0% l'any 2018. L'objectiu d'establir aquest percentatge en el 40% queda a 8,0 punts percentuals de distància.

L'any 2018, de tota la població ocupada, un 25,9% havien assolit estudis superiors, un 29,1% l'educació secundària i batxillerat i un 45,0% menys d'educació secundària.

Quant a l'anàlisi de la població en risc de pobresa i exclusió social, el Govern d'Andorra disposa d'uns indicadors de pobresa obtinguts els anys 2003 i 2011 en els que la població en risc de pobresa se situava en l'11,2% i el 12,2% de la població, respectivament.

L'enquesta de condicions de vida, llur metodologia segueix els estàndards internacionals, s'ha dut a terme per primer cop l'any 2018. La taxa de pobresa a partir dels ingressos se situa en el 12,8%.

Segons l'Enquesta de Condicions de Vida, la proporció de població resident a Andorra en risc de pobresa o exclusió social és un 15,7%. Els més vulnerables són les llars monoparentals amb fills a càrrec, les persones amb limitacions d'activitat severes i els que disposen d'un nivell d'educació més baix.

Pel que fa a les emissions d'efecte hivernacle per a l'any 2017 se situen en l'índex 130. Si fem el càlcul de les emissions d'efecte hivernacle per càpita, l'índex se situa en 91, és a dir, s'ha produït una disminució de nou punts en les emissions per càpita ençà l'any 1990.

Indicadors principals de l'estratègia Europa 2020. Andorra, 2010 i 2015-2018

Indicadors principals	2010	2015	2016	2017	2018	Objectiu
Taxa d'ocupació (20-64), total (% de població)	89,4	85,7	86,1	85,9	86,9	75%
Taxa d'ocupació (20-64), dones (% de població)	86,9	82,7	83,5	82,3	83,2	
Taxa d'ocupació (20-64), homes (% de població)	91,8	88,5	88,6	89,2	90,5	
Despesa interna bruta en R+D (% del PIB)	.	.	.	.	.	3%
Emisions de gas d'efecte hivernacle (Índex 1990=100)	138	127	130	130		80
Emisions de gas d'efecte hivernacle per càpita (Índex 1990=100)	91	92	93	91		.
Proporció d'energia renovable en el consum brut d'energia final (%) (2)	.	.	.	.	.	20%
Consum d'energia primaria (en milions de TEP) (2)	.	.	.	.	.	
Consum d'energia final (en milions de TEP) (2)	.	.	.	.	.	
Abandonament precoç de l'educació i la formació. Total. (% de població entre 18-24) (2)	.	.	.	.	.	<10%
Abandonament precoç de l'educació i la formació. Dones. (% de població entre 18-24) (2)	.	.	.	.	.	
Abandonament precoç de l'educació i la formació. Dones. (% de població entre 18-24) (2)	.	.	.	.	.	
Compliment d'educació superior, total (% de població entre 30 i 34 anys)	26,7	26,7	33,2	33,6	32,0	>=40%
Compliment d'educació superior, dones (% de població entre 30 i 34 anys)	32,5	33,6	39,3	39	36,5	
Compliment d'educació superior, homes (% de població entre 30 i 34 anys)	21,2	20,7	27,9	28	28,3	
Població en risc de pobresa o exclusió social, total	.	.	.	.	11.949	
Població en risc de pobresa o exclusió social, total (% de població)	.	.	.	.	15,7	
Població visquent en llars amb molt baixa intensitat de treball (% de població entre 0 i 59 anys)	.	.	.	.	1,6	
Població en risc de pobresa després de rebre transferències socials (% de la població)	.	.	.	.	12,8	
Població en privació material severa	.	.	.	.	3,5	

(1) No hi ha dades referents a l'àmbit temàtic.
(2) No hi ha dades representatives referents a aquests subindicador
(3) Degut a que l'ECV s'ha realitzat per primer cop a l'any 2018, no hi ha dades pel període 2010, 2015-2017.

Introducció

Suport estadístic a l'estratègia Europa 2020

Aquesta publicació presenta les estadístiques més recents difoses pel Departament d'Estadística del Govern. Els principis d'objectivitat i imparcialitat aplicats a la informació estadística són essencials per prendre decisions polítiques que es basen en les evidències empíriques. El paper del Departament d'Estadística inclou desenvolupar i escollir indicadors rellevants que donin suport a l'estratègia Europa 2020 mitjançant la producció de dades estadístiques i assegurant la qualitat dels indicadors.

L'anàlisi dels quatre àmbits temàtics es basa en els principals indicadors de l'estratègia Europa 2020, desenvolupats amb l'ànim de monitoritzar els seus objectius. Altres indicadors que fan èmfasi en subgrups més específics de la societat o en assumptes relacionats són usats també per aprofundir en l'anàlisi i poder presentar, així, una visió més àmplia. Les dades utilitzades en aquest informe provenen, majoritàriament, d'enquestes oficials com ara l'Enquesta de condicions de vida (ECV) i l'Enquesta de forces de treball (EFT), així com de registres administratius i altres departaments del Govern. Les dades es presenten a escala nacional i es presenten comparacions amb el conjunt de la Unió Europea (EU-28).

Cadascun dels àmbits temàtics analitza l'evolució dels indicadors, generalment des del 2010, el 2015 i de forma anual a partir d'aquest any. D'aquesta manera, es pretén documentar i analitzar l'evolució dels indicadors principals de l'estratègia Europa 2020, així com la distància a la qual es troben dels objectius establerts.

L'estratègia Europa 2020

L'estratègia és l'agenda europea per al treball i el creixement per a la dècada actual (2010-2020). Emfatitza el creixement intel·ligent, sostenible i inclusiu com una forma d'enfortir l'economia europea i preparar la seva estructura per als reptes dels deu anys següents.

Els principals objectius de l'estratègia es basen a aconseguir alts nivells d'ocupació, productivitat i cohesió social en els estats membres reduint l'impacte en el medi ambient.

Per a aquesta finalitat, la UE ha adoptat vuit objectius ambiciosos en les àrees d'ocupació, recerca i desenvolupament (R+D), canvi climàtic i energia, educació i pobresa i exclusió social per ser assolits l'any 2020. Aquests objectius són traduïts en objectius nacionals que ajuden a reflectir la capacitat de cada Estat per contribuir als objectius comuns. El conjunt d'índexs i subíndexs dona una visió general de la rapidesa amb la qual la Unió Europea progressa cap als seus objectius generals i com de lluny ha d'arribar encara per assolir-los.

Gràfic 0.1: Àmbits temàtics de l'estratègia Europa 2020

Ocupació

Ocupació; per quin motiu és important?

Objectiu sobre ocupació en l'estratègia Europa 2020

L'estratègia Europa 2020 situa l'objectiu de taxa d'ocupació en edats entre 20 i 64 anys en, almenys, un 75% per a l'any 2020.

L'ocupació i altres aspectes relacionats amb el mercat laboral són en el centre del debat polític i social a Europa. L'ocupació remunerada és clau per assegurar estàndards de vida i és l'embrió perquè la població pugui assolir els seus objectius i aspiracions personals. A més, l'ocupació contribueix al rendiment econòmic, la qualitat de vida i la inclusió social, elements clau per al desenvolupament socioeconòmic i el benestar.

L'estructura de la població és un element clau en el mercat laboral, la sostenibilitat del model social europeu, els sistemes de benestar, el creixement econòmic i les finances públiques.

En aquest aspecte, la societat andorrana no pateix uns canvis tan pronunciats com altres països de la Unió Europea, però és cert que la proporció de població en edats de 0 a 19 anys perd pes al llarg del període 2010-2018 mentre que la proporció de població més gran de 65 anys va en augment.

Per encarar els reptes que comporta l'envelliment de la població i l'increment de la competitivitat global, la Unió Europea necessita fer un ús total de la seva mà d'obra potencial. Dins l'estratègia Europa 2020, es posa molt d'èmfasi en la creació de llocs de treball, amb l'objectiu d'arribar a unes taxes d'ocupació del 75%. En aquest aspecte, Andorra es manté en uns nivells d'ocupació superiors en tot el període 2010-2018, amb taxes que van des del 85,7% fins al 89,4% per al col·lectiu que es troba entre els 20 i els 64 anys.

En general, la taxa d'ocupació a Andorra s'ha mantingut més o menys estable des del 2015, i s'ha situat als voltants del 86%, si bé és cert que hi ha hagut una reducció de -2,5 punts percentuals amb respecte a l'any 2010.

Per tant, es pot arribar a la conclusió que Andorra s'ha situat per sobre de l'objectiu de la UE en termes d'ocupació.

Taxa d'ocupació a Andorra

Taxa d'ocupació:

86,9% pel grup d'edat 20-64 anys

-2,5 pp des del 2010

Objectiu Europa 2020

75%

Per sexe:

7,3pp diferència entre homes i dones, en desavantatge per les dones

+2,4 pp des del 2010

Per ciutadania:

86,2% de la població entre 20 i 64 anys amb nacionalitat estrangera

-1,8 pp des del 2010

Per nivell d'educació assolit:

25,9% de la població ocupada disposa d'estudis superiors

+7,1 pp des del 2010

Taxa de desocupació:

2,0% de la població més gran de 15 anys

-1,2 pp des del 2010

‘Activitat’, ‘ocupació’, ‘desocupació’ i ‘força de treball’. Definicions:

La població, en termes de mercat laboral, es classifica en ocupada, aturada o desocupada i econòmicament inactiva, d’acord amb les definicions de l’Organització Internacional del Treball. La font de dades és l’Enquesta de forces de treball (EFT) que s’adreça a les llars privades (s’exclouen la població que resideix en edificis institucionals com ara les presons).

L’enquesta classifica les persones enquestades en ocupades, desocupades o econòmicament inactives basant-se en la informació recollida a través del qüestionari de l’enquesta que generalment fa referència a la seva activitat durant una setmana de referència. Les dades d’aquestes enquestes refereixen a la població resident, per la qual cosa els resultats es relacionen amb el país de residència dels ocupats, i no amb el país on es treballa. Aquest matís pot ser significant en països amb fluxos transfronterers importants.

El concepte ‘força de treball’ fa referència a la població econòmicament activa. Aquesta és el nombre total de persones ocupades i aturades. Les persones ocupades són aquelles que, durant la setmana de referència, van treballar a canvi d’un salari o benefici, així com les persones que no estaven treballant però tenien una feina de la qual es trobaven absents de manera temporal. El terme ‘treball’ es defineix com qualsevol feina feta a canvi d’un pagament o benefici durant la setmana de referència, inclús si la duració d’aquesta feina és d’una hora. El pagament inclou fluxos d’efectiu o retribucions en espècie, sense tenir en compte si el pagament va ser rebut en la mateixa setmana en la qual es va efectuar la feina. També s’hi inclouen les persones que reben un salari per períodes de formació, els autònoms i els treballadors de la llar.

Les taxes d’ocupació representen la part de la població ocupada dins el total de la població en el mateix grup d’edat, i generalment es publiquen per a la franja d’edat 15-64. No obstant, en molts països europeus és estrany poder compaginar estudis de segona ensenyança amb treball encara que sigui a mitja jornada; per tant, la franja d’edat 15-19 anys rarament busca feina. En general, els estudiants que opten per cursar estudis superiors entren més tard en el mercat laboral. Per aquest motiu, l’estratègia Europa 2020 ha implementat el límit inferior en els 20 anys d’edat i no en els 15. El límit superior se situa en els 64 anys, ja que generalment l’edat en què la població es jubila és al complir els 65 anys.

Les persones desocupades comprenen la població entre 15 i 74 anys que:

- Han estat sense feina durant la setmana de referència. No tenien feina ni tampoc n’estaven fora temporalment.
- Estan disponibles per començar a treballar, tant per compte propi com aliè, en les dos setmanes següents a la setmana de referència.
- Busquen feina de forma activa. Han emprès accions per trobar feina, per compte propi o aliè, durant les quatre setmanes prèvies a la setmana de referència o bé han trobat feina i comencen en un període màxim de tres mesos.

La taxa de desocupació és el nombre de persones aturades com un percentatge de la força de treball, i representa el nombre total de persones que es troben ocupades i aturades.

La taxa de desocupació juvenil és la taxa de desocupació per a la gent compresa en la franja d’edat de 15 a 24 anys. Per altra banda, la ràtio de desocupació juvenil és el percentatge de població jove aturada sobre el total de població en la mateixa franja d’edat (no únicament els actius, sinó també els inactius com ara els estudiants).

L’objectiu de l’estratègia Europa 2020 és assolit: mentre l’objectiu europeu establert per a l’any 2020 situa la taxa d’ocupació en un mínim d’un 75%, l’any 2018 l’indicador per al Principat d’Andorra se situa en un 86,9%.

La taxa d’ocupació s’ha reduït, però l’objectiu es compleix

La taxa d’ocupació per al col·lectiu de població d’entre 20 i 64 anys al Principat d’Andorra per a l’any 2018 ha estat del 86,9%. Tot i que, si es realitza una anàlisi temporal de l’evolució d’aquest indicador, s’observa que s’ha vist reduït en 2,5% punts percentuals amb respecte a l’any 2010. Des del 2015 hi ha hagut força estabilitat (s’ha situat al voltant del 86% i ha crescut en un punt percentual respecte al 2017). Si es compara la taxa d’ocupació del Principat amb l’objectiu de l’estratègia Europa 2020 -un 75%-, s’arriba a la conclusió que l’objectiu està assolit.

La taxa d'ocupació més baixa és per als menors de 25 anys

Els joves d'entre 15 i 24 anys que resideixen a Andorra són el col·lectiu amb un percentatge d'ocupació més baix al 2018, un 25,9%. Això significa que tan sols un de cada quatre individus d'aquest grup d'edat es troba ocupat.

Per a la resta de grups d'edat, els percentatges són notablement més alts: el 79,6% de la població d'entre 25 i 54 anys i el 92,5% dels de 55 a 64 anys tenen una o més ocupacions.

Per a la franja d'edat d'entre 25 i 54 anys, l'evolució del percentatge d'ocupació és positiva en l'últim any i augmenta en 4,8 punts respecte al 2015.

La taxa d'ocupació dels individus d'entre 55 i 64 anys es manté per sobre del 90% durant tot el període analitzat.

La taxa d'ocupació femenina és de les més altes d'Europa

Les taxes d'assoliment en educació superior de les dones estan per sobre de les dels homes -és a dir, hi ha un major nombre de dones formades en educació superior que d'homes- en canvi, la taxa d'ocupació per al col·lectiu de les dones durant l'any 2018 ha estat 7,3 punts percentuals per sota de la dels homes. Per a les dones, la taxa d'ocupació l'any 2018 ha estat d'un 83,2%, mentre que per als homes la taxa s'enfila fins al 90,5%. Tot i això, la taxa d'ocupació femenina és de les més altes d'Europa.

En el gràfic 1.1 s'observa com, al llarg dels anys, la taxa d'ocupació masculina es manté per sobre de la femenina. L'any en què ambdós taxes han estat més a prop va ser el 2010, amb una diferència de tan sols 4,9 punts percentuals. També s'observa que, ens els darrers dos anys, la bretxa ocupacional per sexe ha anat augmentant, fins al punt que aquest any 2018 la diferència és la més gran del període analitzat: de 7,3 punts percentuals.

La diferència entre les taxes d'ocupació masculina i femenina pel 2018 és la més gran dels últims quatre anys

Gràfic 1.1: Taxa d'ocupació a Andorra, 2010, 2015-2018

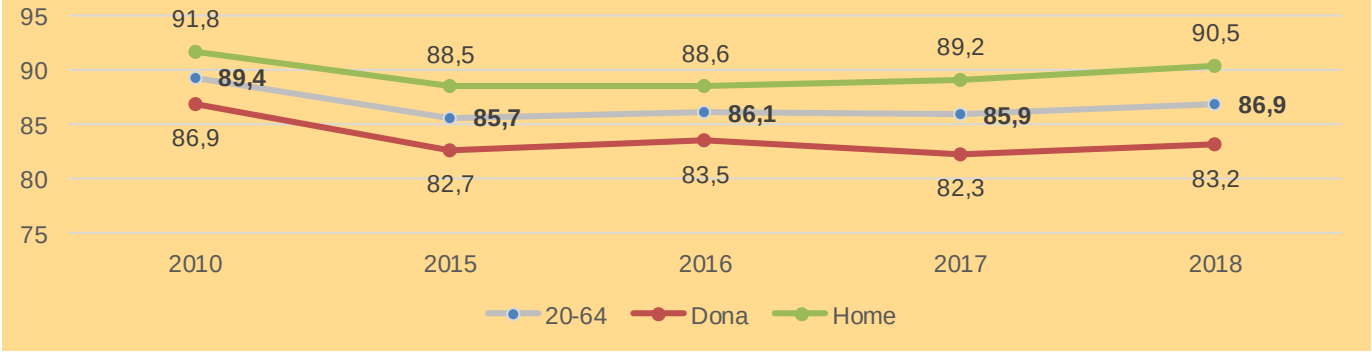

Font: Enquesta de forces de treball. Departament d'Estadística.

Gràfic 1.2: Taxa d'ocupació per grups d'edat. Andorra, 2010,2015-2018

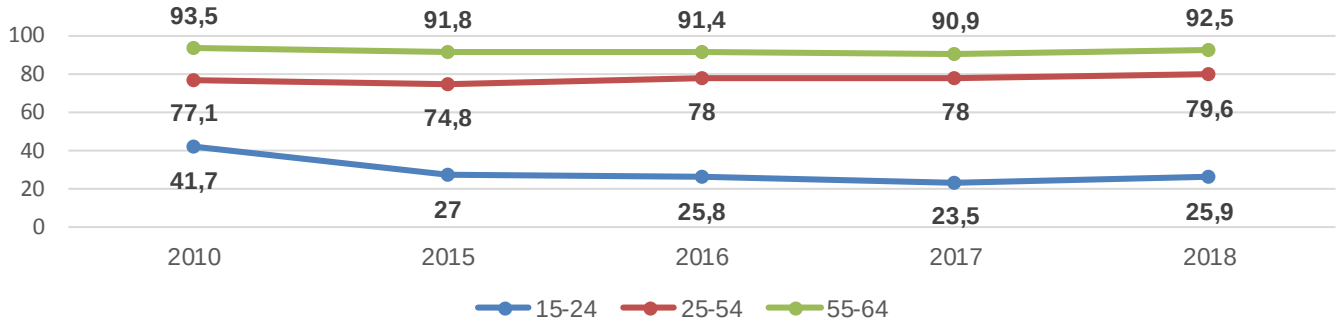

Font: Enquesta de forces de treball. Departament d'Estadística.

El 55% de la població ocupada al 2018, disposa, com a mínim, d'educació secundària i batxillerat

L'any 2018, el 45,0% de la població ocupada disposava d'un nivell d'estudis inferior a l'ensenyament secundari. Un 29,1% disposava d'estudis secundaris i batxillerat i un 25,9% d'estudis superiors.

Analitzant l'evolució en el període 2010-2018, el percentatge de població ocupada que disposa d'estudis inferiors a secundaris ha passat d'un 50,9% a un 45,0% i la que disposa d'estudis superiors d'un 18,8% a un 25,9%

La població resident amb estudis secundaris i batxillerat o superiors suposen el 55% del total de la població ocupada l'any 2018. Aquest percentatge, tot i que es redueix de forma molt lleugera amb respecte al 2017, es manté pràcticament constant durant el període analitzat. Amb respecte al 2010, la població ocupada amb estudis secundaris i batxillerat o superiors passa del 49,1% al 55,0%. Els residents ocupats que disposen d'educació superior augmenten lleugerament en el període 2015-2018.

Gràfic 1.3: Població ocupada segons nivell d'educació. Andorra, 2018

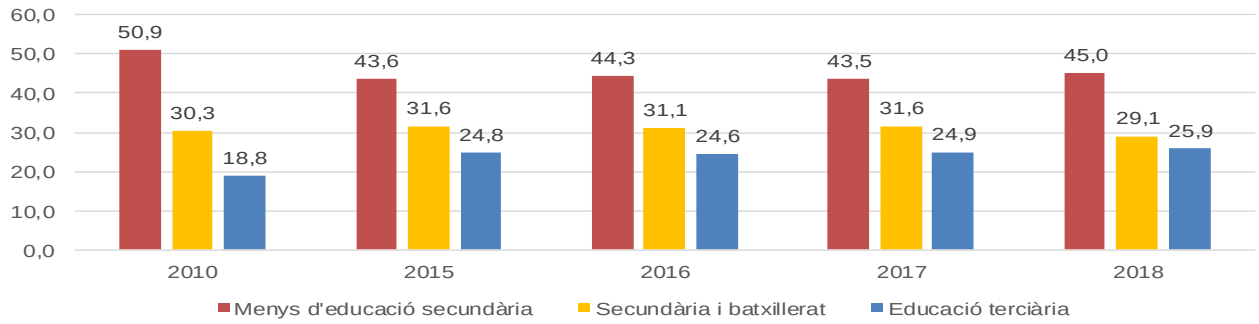

Font: Enquesta de Forces de Treball desenvolupada l'any 2018 pel Departament d'Estadística del Govern d'Andorra

La taxa de desocupació es redueix

La taxa de desocupació, calculada com el nombre total de persones aturades o desocupades en relació amb el total de la població més gran de 15 anys, s'estableix en un 2,0% per al 2018. La seva evolució des del 2015 és favorable, ja que s'ha vist reduïda de forma sostinguda.

La taxa d'ocupació dels estrangers està per sobre de l'andorrana

Per ciutadania, la taxa d'ocupació dels andorrans (73,0%) és inferior a la dels estrangers (86,1%) per a l'any 2018. Des de l'any 2015, la taxa d'ocupació de persones amb ciutadania andorrana s'ha anat reduint, tot i que augmenta l'any 2018. Al contrari, la taxa d'ocupació de la població amb ciutadania estrangera augmenta des de l'any 2015.

Gràfic 1.4: Taxa d'ocupació. Andorra i UE-28, 2018

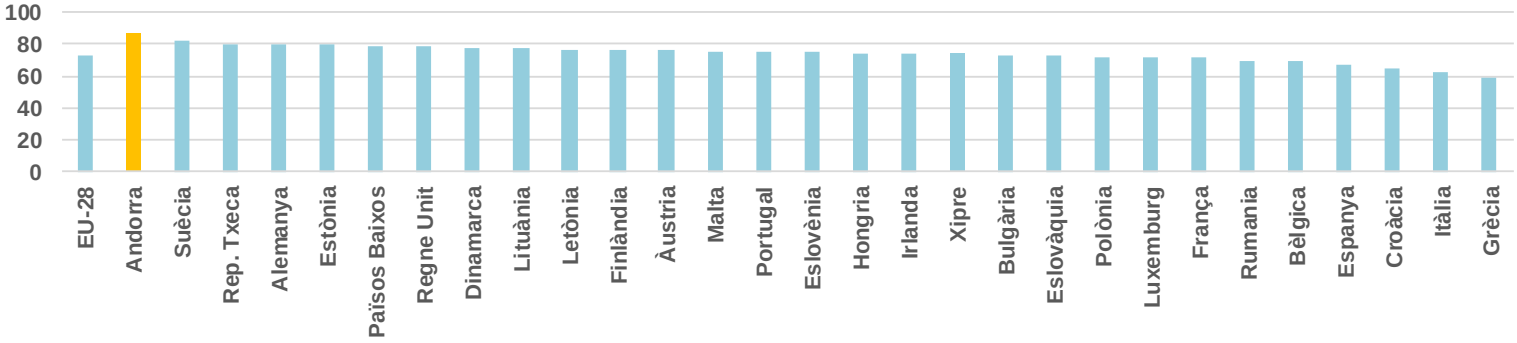

Font: Eurostat. "Employment rate".

Canvi climàtic i energia

Canvi climàtic i energia; per què son importants?

Objectius sobre canvi climàtic i energia en l'estratègia Europa 2020

- **Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle un mínim d'un 20% comparat amb els índexs de 1990.**
- **Incrementar la proporció d'energies renovables sobre el total d'energia consumida a un 20%.**
- **Augmentar l'eficiència energètica en un 20%.**

Aquests objectius estan interrelacionats i es recolzen mútuament.

Per tal d'evitar nivells perillosos d'escalfament global, la Unió Europea s'ha compromès a reduir de manera dràstica els nivells d'emissions de gasos d'efecte hivernacle. L'estratègia Europa 2020 inclou l'objectiu de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle un 20% amb respecte a les emissions de 1990. De cara al 2050, la Unió Europea pretén que les emissions s'hagin reduït en un 85%-90% respecte als nivells de 1990. Fins i tot, com a resposta als Acords de París, la intenció és establir l'objectiu d'"emissions zero".

La transició a una societat sense gasos d'efecte hivernacle no és una estratègia únicament per a la prevenció del canvi climàtic, si no que també es un objectiu clau per a la consecució d'un creixement econòmic sostenible. Per exemple, la promoció de l'energia renovable i l'eficiència energètica impulsen la innovació i permet la creació de llocs de treball.

Crear demanda de productes verds, alhora que promoure la innovació serà clau per a dominar les noves tecnologies com els vehicles elèctrics, l'emmagatzemament d'energia i les xarxes elèctriques intel·ligents. Alhora, una millora en l'eficiència energètica reforça la competitivitat de les empreses mitjançant la reducció de despeses de producció. Les mesures polítiques en energia renovable i en eficiència energètica també redueixen la dependència en l'energia i tenen el potencial d'estalviar entre 175.000 i 320.000 milions d'Euros en importació d'energia en el conjunt de la Unió Europea durant els propers 40 anys.

Canvi climàtic i energia a Andorra

Gasos d'efecte hivernacle (Índex de 1990=100):

130

-38 punts d'índex amb respecte al 2005

Objectiu Europa 2020

-20%

de l'Índex de 1990.

Segons les dades de l'Oficina de l'Energia i el Canvi Climàtic (OECC) del Departament de Medi Ambient del Govern, les emissions netes de gasos d'efecte hivernacle han augmentat en els últims anys fins a assolir, l'any 2017, un índex de 130 (+30% respecte al 1990). Tanmateix, la població del Principat d'Andorra ha augmentat en un 47,2% des de 1990.

Si calculem l'índex en base a les emissions de gasos d'efecte hivernacle per càpita, l'any 2017 aquest índex se situa en 91, això significa que les emissions per càpita a Andorra han disminuït un 9% respecte l'any 1990.

Com es pot observar en el gràfic 3.1, les emissions d'efecte hivernacle a Andorra han augmentat des de l'any 1990, però els darrers anys mostren una evolució a la baixa. Si s'analitza el gràfic en la seva totalitat, s'observa com en el període 1990-2005, les emissions van augmentar fins assolir l'índex 169. A partir d'aquest moment no han deixat de disminuir fins a l'actualitat.

Pel que fa a l'índex per càpita el valor màxim es va assolir l'any 2000, i a partir d'aquest moment només han disminuït.

Andorra ha reduït en nou punts les emissions per càpita respecte l'any 1990

Gràfic 2.1: Emissions de gasos d'efecte hivernacle. Andorra, 1990-2017. (Índex 1990 = 100)

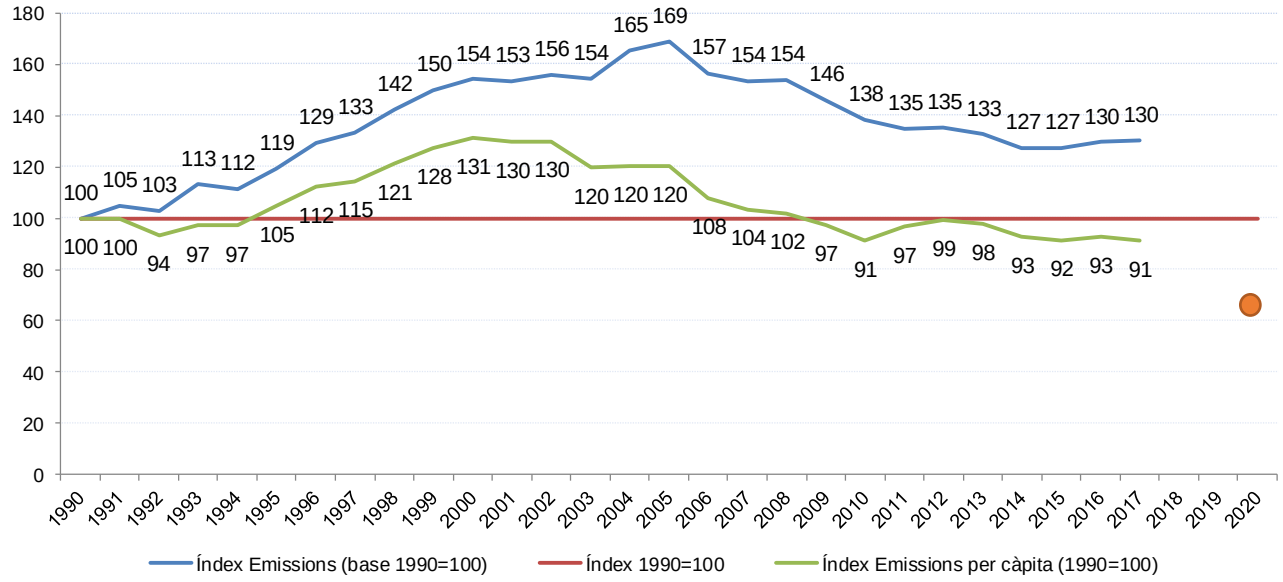

Font: Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic. Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat.
Les dades per als períodes 1991-1994, 1996-1999, 2001-2004 i 2006-2009 són estimacions.

L'any 2005, les emissions al Principat van arribar a l'índex 169, el màxim de la sèrie. Els nivells de gasos d'efecte hivernacle a l'ambient van tornar a reduir-se fins a l'any 2015 però, els darrers dos anys s'han situat en l'índex 130.

A causa de les característiques poblacionals del Principat, en què la població ha crescut gairebé un 50% els darrers 30 anys, un indicador més objectiu serà el càlcul de l´índex d'emissions per càpita. Aquest, va assolir el seu valor màxim l'any 2000, i des d'aleshores ha anat reduint-se fins al valor actual, 91, és a dir, s'ha produït una disminució de nou punts en les emissions per càpita ençà l'any 1990.

Per a l'any 2018, la producció nacional d'energia elèctrica cobreix el 24,4% de la demanda, amb una producció majoritària d'origen hidràulic (81,3%) seguida de la valoració energètica de residus (14,4%). La producció d'origen fotovoltaic, en augment, supera ja la barrera dels 800 MWh, un 0,6%, de la producció nacional. Les importacions es reparteixen en un 52,7% d'origen francès i un 47,3% d'origen espanyol.
La cogeneració representa en el mix energètic d'Andorra, assolint poc menys del 4% de la producció elèctrica nacional.

Nota: Els combustibles per a la locomoció són responsables de més de la meitat de les emissions totals de GEH del país. A destacar que bona part dels combustibles per a locomoció consumits a Andorra i, per tant, considerats en l'inventari de GEH d'Andorra, corresponen a gasolina i gasoil venuts al detall a consumidors estrangers (turistes, excursionistes, visitants, fronterers), i que per tant les emissions produïdes amb la seva combustió s'emet realment als països veïns.

Educació

Per què són importants l'educació i la formació?

L'estratègia Europa 2020 estableix l'objectiu de reduir les taxes d'abandonament escolar prematur per sota del 10%, així com d'augmentar la població d'entre 30 i 34 anys que ha assolit l'ensenyament superior a un mínim d'un 40% el 2020.

L'educació i la formació són en el cor de l'estratègia Europa 2020 i són considerades elements clau per al creixement i l'ocupació. Alhora, l'educació i la formació ajuden a incrementar la productivitat, la innovació i la competitivitat.

A dia d'avui, assolir el nivell de segona ensenyança superior (batxillerat i formació professional) es considera com el mínim desitjable per a qualsevol ciutadà de la Unió Europea. Els joves que abandonen l'educació i la formació de forma prematura deixen d'aprendre habilitats clau i corren el risc d'enfrontar-se a problemes en el mercat laboral, així com a la pobresa i l'exclusió social, i tenen més probabilitat de treballar en feines precàries i amb salaris baixos.

L'educació superior -sovint enllaçada amb la recerca i la innovació- proveeix capital humà altament qualificat. La falta d'aquest capital humà significa un obstacle seriós al creixement econòmic en una era en què el progrés tecnològic és extremadament ràpid, la competència global s'intensifica i el mercat laboral demana cada cop personal més format.

Educació a Andorra

Acompliment de l'educació superior:

32,0%

de la població d'entre 30 i 34 anys

Per gènere:

8,2pp diferència entre homes i dones, en desavantatge pels homes

-3,1 pp des del 2010

Objectiu Europa 2020

40%

Més dones que homes amb educació superior

El segon objectiu dins l'estratègia Europa 2020 és incrementar la proporció de població d'entre 30 i 34 anys que disposa d'estudis superiors fins al 40%.

L'evolució entre els anys 2010 i 2018 (vegeu gràfic 3.2) mostra un increment dels percentatges de població d'entre 30 i 34 anys amb estudis superiors, del 26,7% l'any 2010 al 32% l'any 2018.

Si analitzem l'evolució de la diferència entre sexes, l'any 2010 hi havia un diferencial de l'11,3% a favor de les dones (32,5% en les dones i 21,2% dels homes). A partir del 2015, aquest diferencial es redueix fins arribar a un 8,2% l'any 2018, encara a favor de les dones (36,5% en les dones i 28,3% dels homes).

Com a conclusió, els darrers anys Andorra s'aproxima a l'objectiu però encara se situa entre set i vuit punts per sota de l'objectiu europeu d'establir la proporció mínima d'un 40% de la població resident d'entre 30 i 34 anys amb estudis superiors.

Cal tenir en compte que l'Enquesta de forces de treball tan sols contempla la població resident. Tots aquells andorrans entre 30 i 34 anys no residents amb formació superior no entren a la mostra i per tant no computen en l'índex d'acompliment d'educació superior.

Gràfic 3.1: Població entre 30 i 34 anys que disposa d'educació superior. Andorra, 2010-2018 (%)

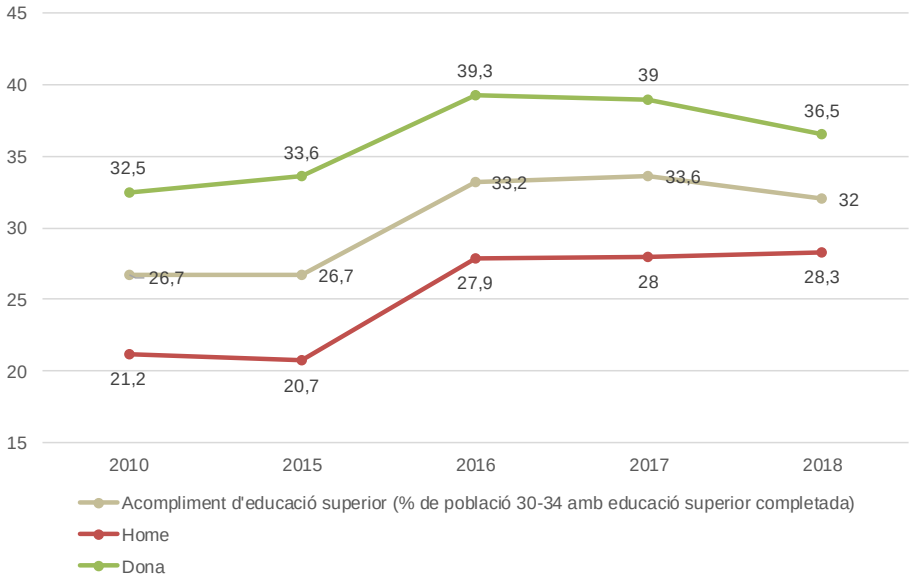

Font: Enquesta de Forces del Treball. Departament d'Estadística del Govern.

Comparació amb països veïns i UE-28

Si es compara amb els països veïns i la UE-28 (vegeu gràfic 3.2), es constata que l'acompliment de l'educació superior és inferior que al de França o Espanya.

De fet, el tant per cent de població d'Andorra que ha assolit estudis terciaris l'any 2018 és dels més baixos d'Europa, només per sobre d'Itàlia i Romania.

Gràfic 3.2: Població resident entre 30 i 34 anys que ha assolit educació superior. Andorra i UE-28, 2018 (%)

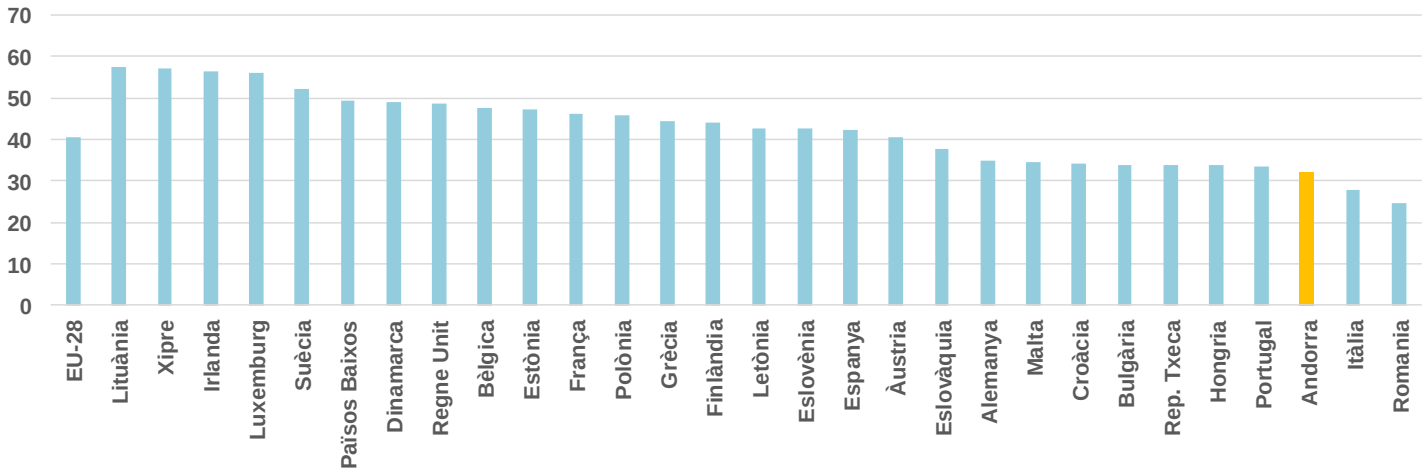

Font: Eurostat. "Tertiary education attainment".

Pobresa i exclusió social

Pobresa i exclusió social; per quin motiu són importants?

La pobresa i l'exclusió social són realitats que trenquen les estructures de les vides de la població i alhora limiten les oportunitats d'assolir els objectius de les persones, ja que afecten de forma directa el seu benestar i la seva riquesa, així com els possibles resultats d'una societat amb formació. Per tant, redueixen les possibilitats de dur a terme una vida d'èxit. Sense un sistema educatiu, sanitari, social, de beneficis impositius i d'ocupació eficients, el risc de pobresa és traspassat d'una generació a la següent. Això provoca que la pobresa persisteixi en la societat i creï més desigualtats, fet que pot derivar en una pèrdua de productivitat a llarg termini per a grans grups de la societat i, per tant, limitar el creixement econòmic inclusiu i sostenible.

Per tal d'evitar aquesta espiral negativa, la Comissió Europea ha plantejat el creixement inclusiu com una de les tres prioritats de l'estratègia Europa 2020. Aquesta prioritat es concreta mitjançant l'objectiu de reduir, en almenys 20 milions de persones, la població en risc de pobresa i exclusió social per a l'any 2020.

Per aconseguir aquest objectiu, els esforços han de concentrar-se en els grups que es troben en alt risc de pobresa i exclusió social. La Comissió Europea ha establert una sèrie de polítiques amb què esperen arribar a diversos col·lectius vulnerables.

A Andorra, la pobresa i l'exclusió social s'ha mesurat anteriorment en els anys 2003 i 2011. A partir del 2018 es mesuren a través de l'enquesta de condicions de vida.

Pobresa i exclusió social a Andorra

Població en risc de pobresa o exclusió social

11.949 persones, que equivalen a un 15,7% de la població

Per sexe:

1,6pp diferència entre homes i dones, en desavantatge per les dones

Per país de naixement:

16,6% de la població més gran de 18 anys que va néixer fora d'Andorra

Per nivell d'educació:

20,8% de la població amb 18 anys o més amb ESO assolida (com a màxim)

Per nivell de limitació d'activitats:

32,8% de la població més gran de 16 anys amb limitacions severes

Per tipus de llar:

37% de pares/mares solters amb fills dependents

Com afecten Andorra la pobresa i l'exclusió social?

La taxa de població en risc de pobresa i exclusió social per a l'any 2018 se situa en un 15,7%

La pobresa i l'exclusió social afecten, segons la informació obtinguda de l'Enquesta de condicions de vida, que el Departament d'Estadística ha implementat per primer cop l'any 2018, un total d'11.949 persones. Aquest nombre representa un 15,7% del total de la població andorrana. En anteriors indicadors obtinguts els anys 2003 i 2011 la població en risc de pobresa se situava en l'11,2% i el 12,2%, respectivament.

Subindicadors de la població en risc de pobresa i exclusió social a Andorra

Mesurar la pobresa i l'exclusió social requereix un enfocament multidimensional. Mentre els ingressos familiars tenen un impacte alt en els estàndards de vida, altres aspectes com l'accés al mercat laboral o la privació material també frenen la plena participació en la societat.

Per fer front a aquest problema, la Comissió Europea ha proposat un indicador ampli de població en risc de pobresa i exclusió social, que ha estat adoptat pel Consell d'Europa amb l'objectiu de servir els propòsits de l'estratègia Europa 2020. Aquest indicador és un agregat de tres subindicadors: la pobresa monetària, la privació severa de materials i la baixa intensitat de treball en les llars (aquesta última aplicada únicament a la població entre 0 i 59 anys).

Degut al fet que aquests indicadors de pobresa tendeixen a sobreposar-se entre si, no es poden sumar per obtenir el nombre de població en risc de pobresa o exclusió social. Hi ha part de la població que pot ser afectada per dos o, fins i tot, tres tipus de pobresa. Sumar cadascun d'aquest subindicadors podria dur a comptar dos vegades alguns dels casos.

La forma de pobresa més estesa a Andorra l'any 2018 és la pobresa monetària, amb un total de 9.750 persones (12,8% del total de la població) que han viscut en risc de pobresa després de rebre ajudes socials. Això representa més del triple dels que pateixen privació severa de materials, un total de 2.665 persones (3,5% de la població), i fins a vuit vegades més que les llars que pateixen una molt baixa intensitat laboral, 1.218 persones d'entre 0 i 59 anys, que representen un 1,6% del total de la població andorrana.

Gràfic 4.1: Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social. Andorra i EU-28, 2018 (%)

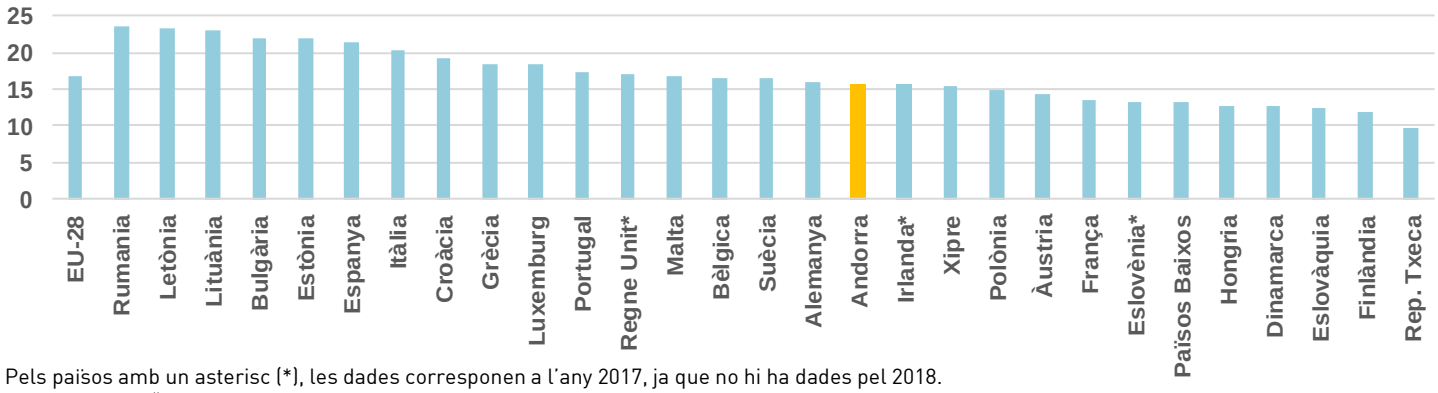

Pels països amb un asterisc (*), les dades corresponen a l'any 2017, ja que no hi ha dades pel 2018.
Font: Eurostat. "At risc of poverty rate".

Una de les possibles raons que expliquen la divergència entre pobresa monetària i les altres dos formes de pobresa és la naturalesa dels indicadors. Mentre la pobresa monetària és mesurada en termes relatius, la privació de material i la molt baixa intensitat laboral són mesures absolutes. La relativitat de la pobresa monetària es dona perquè llindar s'estableix en base a un percentatge sobre la mediana dels ingressos disponibles. Això vol dir que, si els ingressos medians augmenten però la desigualtat de la distribució dels ingressos es manté o inclús augmenta, la població sota el llindar de pobresa no es redueix. En canvi, les mesures que reflecteixen la pobresa absoluta de les persones solen veure's reduïdes en èpoques de bonança econòmica, quan la població té més capacitats financeres.

Comparativa amb els països veïns i UE

Si es comparen aquestes dades amb les economies properes (bàsicament Espanya i França), es constata que, per a l'any 2018, la taxa de població en risc de pobresa i exclusió social a Espanya (21,5%) és notablement més alta que la d'Andorra (15,7%). Aquesta taxa és un 13,4% a França. Si comparem Andorra amb el conjunt de la Unió Europea (UE-28), la taxa de pobresa del país està lleugerament per sota de la mitjana (16,9%).

Quins col·lectius tenen més risc de patir pobresa o exclusió social?

Identificar els grups amb més risc de pobresa o exclusió social i alhora determinar les raons que hi ha rere aquesta vulnerabilitat és clau per a la creació de polítiques per lluitar contra la pobresa.

A Andorra, els col·lectius més afectats són les llars amb pares o mares solters amb fills dependents (37%), les persones amb limitacions d'activitat severes (32,8%), els adults que han assolit, com a màxim, el nivell de segona ensenyança (20,8%), els residents nascuts a l'estranger (16,6%) i les dones (16,5%).

Per sexe, les dones en risc de pobresa o exclusió social representen 1,6 punts percentuals més que els homes l'any 2018. La proporció entre les dones ha estat, per a aquest any, d'un 16,5%, mentre que els homes que s'han trobat en la mateixa situació han suposat un 14,9% del col·lectiu.

Pel que fa al tipus de llar, les que han presentat més risc amb diferència han estat les llars formades per mares o pares solters amb fills dependents. Un 37% d'aquestes s'han trobat en risc de pobresa i exclusió social. Després d'aquestes, el 26,5% de les llars amb un sol adult més gran de 65 anys s'han trobat en la mateixa situació durant l'any 2018.

Un de cada cinc adults (20,8%) que no ha assolit uns estudis superiors als obligatoris (segons ensenyança) ha estat en risc de pobresa i exclusió social l'any 2018. A mesura que el nivell d'estudis augmenta, el risc disminueix. Per als adults que han finalitzat l'educació secundària superior (batxillerat o formació professional), la proporció de població en risc de pobresa disminueix fins al 15,4% i per als que han assolit estudis universitaris, aquest percentatge cau fins al 10,6%.

Durant el 2018, un 16,6% dels residents nascuts a l'estranger van trobar-se en risc de pobresa i exclusió social. En comparació, els residents nadius d'Andorra en aquesta situació van ser un 14,6%.

Les dones i les llars amb un sol adult i nens dependents tenen un risc més alt de pobresa i exclusió social

Els rols i responsabilitats dins les famílies i els llocs de treball canvien durant la vida de les persones i poden ser fàcilment atribuibles al gènere. Per aquest motiu, el gènere i l'edat són variables interessants a l'hora d'analitzar la pobresa i l'exclusió social.

Durant l'any 2018, les dones van tenir més probabilitats de trobar-se en risc de pobresa i exclusió social que els homes per 1,6 punts percentuals.

Tal i com ens mostra el gràfic 4.3, les llars amb un sol adult amb nens dependents són les que afronten un risc superior de pobresa i exclusió social (37%). Un 20,1% de les llars amb un adult han patit risc de trobar-se en situació de pobresa o exclusió social. El tipus de llar amb menys ràtio de pobresa el 2018 va ser la formada per dos adults o més amb nens dependents.

Gràfic 4.2: Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social per tipus de llar. Andorra, 2018 (%)

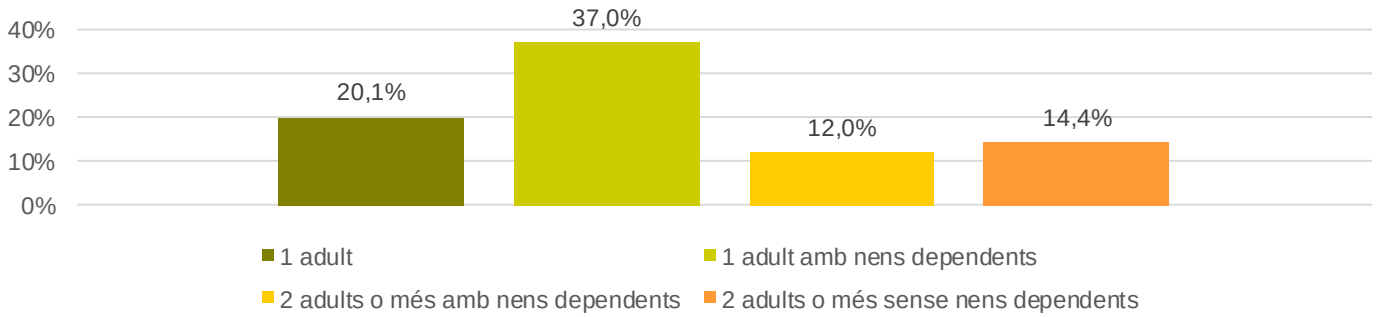

Font: Dades obtingudes a través de l'Enquesta de condicions de vida desenvolupada pel Departament d'Estadística del Govern.

Una persona adulta amb pocs estudis té un risc dos cops més alt de trobar-se en situació de pobresa o exclusió social que una persona amb estudis superiors

Durant l'any 2018, un 20,8% de la població adulta amb un nivell d'estudis màxim d'ensenyança secundària obligatòria va estar en risc de pobresa i exclusió social. Per contra, tan sols un 10,6% dels adults que havien assolit la formació superior es van trobar en la mateixa situació. Aquestes dades mostren que la població amb menys educació ha tingut dos cops més probabilitats de trobar-se en risc que els col·lectius amb els nivells d'educació més alts.

La població amb limitacions severes d'activitat es troba en més risc de patir pobresa o exclusió social

El 2018, un 32,8% de la població més gran de 16 anys que pateix limitacions d'activitat severes es va trobar en risc de pobresa i exclusió social. Dels que pateixen algunes limitacions, un 21,3% es van trobar en la mateixa situació, mentre que els que no pateixen cap mena de limitació d'activitats van tenir una probabilitat de risc més baixa, d'un 14,3%.

Gràfic 4.3: Taxa de població major de 16 anys en risc de pobresa o exclusió social per nivell de limitació d'activitats. Andorra, 2018 (%)

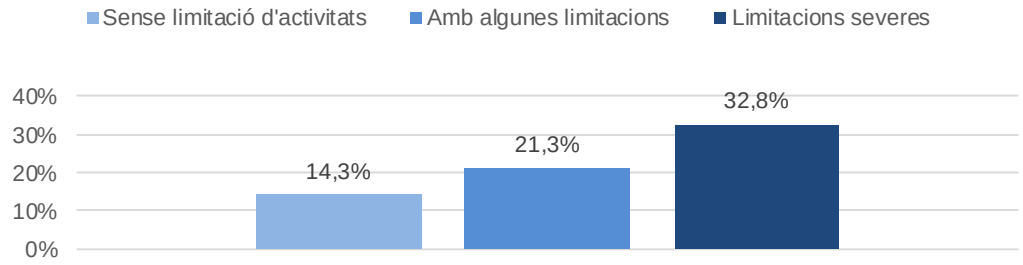

Font: Dades obtingudes a través de l'Enquesta de condicions de vida desenvolupada pel Departament d'Estadística del Govern.

Gràfic 4.4: Taxa de població adulta en risc de pobresa o exclusió social per nivell d'estudis. Andorra, 2018 (%)

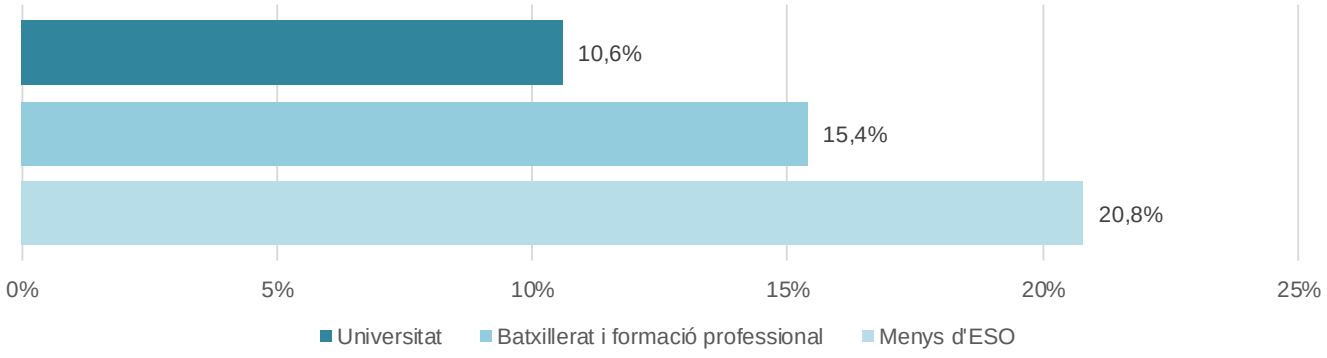

Font: Dades obtingudes a través de l'Enquesta de condicions de vida desenvolupada pel Departament d'Estadística del Govern.

Nota metodològica:

- Citació: Per a qualsevol utilització de la informació continguda en aquesta nota de premsa citeu "A181: Indicadors d'Andorra en l'estratègia Europa 2020".

- Fonts:
  - Eurostat: plana web de l'oficina d'estadística de la Comissió Europea, Eurostat.
  - Dades generades, tractades i revisades pel Departament d'Estadística del Govern d'Andorra. Enquesta de Condicions de Vida, Enquesta de les Forces del Treball.
  - Dades de l'Oficina de l'Energia i el Canvi Climàtic, adscrita al Departament de Medi Ambient del Govern d'Andorra.

- Nota: D'acord amb les previsions de la Llei del Pla d'estadística 2018-2021 i el seu desplegament en el Programa estadístic per a l'any 2019, aquest informe dona resposta a l'activitat estadística:
  - A181: Indicadors d'Andorra en l'Estratègia Europa 2020

- Abreviacions i acrònims:

EU-28	Els 28 estats membres de la Unió Europea des de l'1 de juliol del 2013:BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE, UK.
UE	Unió Europea
EFT	Enquesta de les forces de treball
ECV	Enquesta de les condicions de vida

Unitats de mesura

%	Tant per cent
pp	Punts percentuals
MWh	Megawatts per hora

- Contactes: Per estar informat en qualsevol moment de les noves publicacions us podeu inscriure a la nostra "Newsletter" en al nostra web. També hi podeu trobar l'històric de les notes de premsa d'aquest tema: http://www.estadistica.ad.